

Riport Zsuzsa nénivel, iskolánk igazgatónőjével

- **Hogyan lett tanár?**
- Kisgyermekkoromtól szerettem volna tanító lenni. Szerettem a társaimat tanítani játékból. A Bethlen Gábor Református Gimnáziumban végeztem. Utána az egyetemen, matematika-kémia szakon diplomáztam. Első munkahelyem egy szegedi általános iskolában volt.
- **Miért választotta ezt a szakmát?**
- A gyerekek szeretete miatt választottam.
- **Miért választotta ezt az iskolát?**
- Azért, mert ebbe az iskolába jártam.
- **Ki a példaképe?**
- A főnököm, akivel először dolgoztam.
- **Hol érzi magát a legjobban?**
- Otthon a családom körében. Napos vidéken. Túrázás közben.
- **Mi a kedvenc étele?**
- Gyümölcsleves, rántott sajt salátával, sültkrumplival.
- **Van-e hobbija?**
- Igen. A kirándulás.
- **Szokott-e sportolni?**
- Igen. Biciklizni és úszni.
- **Van-e háziállata?**
- Van egy kiskutyánk.

Riportot készítette: Sándor Adrienn 6.a

Tanulói riportok

Horváth Zsófia 1.b

Nekem nagyon tetszik az iskola. Aranyosak a tanár nénik. Szeretem a testnevelést. Janka a legjobb barátom. Kedvenc színem a rózsaszín.

Borsi Janka 1.b

Nagyon vártam már az iskolát. Kedvenc tanárom Timi néni. Nagyon szeretem a hittant. Legjobb barátom Zsófi. Kedvenc színem a lila.

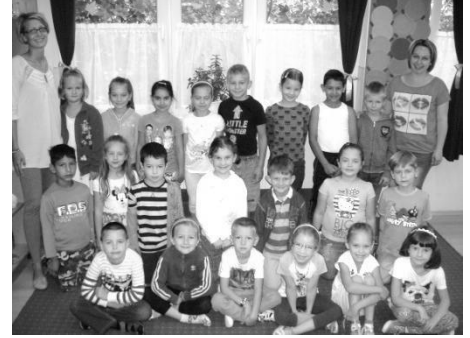

Riportokat készítette: Miklós Imola 4.a

Hírek az iskola életéből

Első osztályosaink

Szeptember 1-jén 3 első osztály kezdte el az iskolát. A kicsik és tanítók nagy izgalommal várták az iskolakezdet. A kis elsősök az első héten meglepetés tanszercsomagot kaptak ajándékba a Hódmezővásárhelyi Önkormányzattól.

Tanulásmódszertani tréning és Kalózos nap

Szeptember 5-én, pénteken a Damjanich utcai játszótéren logikai, szellemi és mozgásos feladatokból álló nap zárta le a csütörtöki tanulás módszertani tréninget. Minden osztály nagyon jól érezte magát, a gyerekek ügyesen összedolgoztak, segítették egymást az egyes feladatoknál. Az eredményhirdetés után labdarúgó házbajnoksággal zárult a pénteki nap.

A vetélkedő végeredménye:

1. 6.a és 8.a 232 pont
3. 8.b 231 pont
4. 7.b 225 pont
5. 5.a 219 pont
6. 5.b és 7.a 212 pont
8. 6.b 207 pont

A házbajnokság eredményei:

- 5.a - 5.b 0:3 gólsz.: Budai Tibor (3)
- 6.a - 6.b 1:2 gólsz.: Oláh József, ill. Balázs Máté és Héjja Levente
- 7.a - 7.b 1:0 gólsz.: Tar Kevin
- 8.a - 8.b 1:3 gólsz.: öngól, ill. Asztalos Sándor és Nagy-Pál Zoltán (2)

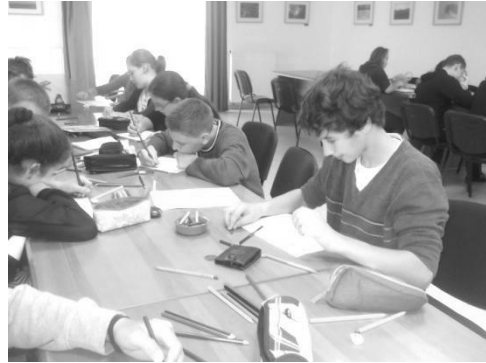

Az alsó tagozatosok Kalózos-nap keretében játékos vetélkedőn vettek részt.

Táborozás Mártélyon

Nyolcadikos tanulóink szept. 15-16-17-én rendhagyó módon táborozhattak **Mártélyon a Bodnár Bertalan Oktatóközpontban**. A szállást térítésmentesen biztosította számunkra Hódmezővásárhely Önkormányzata, bőséges étkezésünkről a Hódmenza gondoskodott. Ez a néhány nap egy kis tanulóval és sok-sok játékkal telt.

A negyven gyerek kedvét nem szegte az sem, hogy az indiánjár elmaradt, s a szabadtéri programokon kicsit eláztunk, és fülig sárosak lettünk túrázás közben a tanösvényen. A délelőtti és délutáni foglalkozásokon remek alkalom nyílt nemcsak ismeretszerzésre, hanem a mártélyi holtág szépségeinek felfedezésére, és az osztályközösségek megerősítésére is. Sok szép élménnyel gyarapodva tértek haza.

Természetbúvárkodók

Október 2-án délután iskolánkból egy ötödikes és egy hatodikos csapat vett részt a Kis természetbúvár versenyen a Gyulai József Természet tudományos Műhelyben, a Németh László Gimnáziumban. A gyerekek élményekben gazdag kísérletező délutánon vettek részt. Az ötödikesek csapata Dávid Péter és Mészáros Manó III. helyezést értek el.

Őszi Tárlat és aszfaltrajzverseny

A Vásárhelyi Őszi Hetek alkalmából rendezett „Mozgás, ritmus, tánc” Diákok Őszi Tárlata rajzpályázaton Hajdú Gréta (5.b) díjazott lett rajzával, Fári Csaba (5.b) pedig dicséretet kapott. Felkészítőjük: Radicsné Nagy Andrea (Péczely Attila Alapfokú Művészeti iskola)

Németh Lili (4.b) és Szabó Evelin (4.b) rajza szintén díjazott lett. Felkészítőjük: Botkáné Kovács Henriett
Október 6-án vasárnap rendezték a városi Aszfaltrajzversenyt, melynek témája a Szüret volt. Ezen Sarró László (3.a), Korom Norina (4.b) és Sarró katalin (8.a) rajza lett díjazott.

ÖKO hírek

2014. szeptember 20-án az Öko szakkörösök részt vettek a Téglagyári Kubikoknál lévő tanösvény avatóján. Megújult környezetben kirándulhattak ezután. A gyerekek kézműveskedtek is: noteszt, mécsesstartót. hangszert készíthettek.

Október 3-án az Állatok Világnapja tiszteletére került megrendezésre a „Házi kedvenceink” kisállat bemutató a szülők közreműködésével. Testközelbe kerülhettek, megsimogathatták a gyerekek a tengeri malacot, gekkót, teknősöket, postagalambot. Találkozhattak csíkos hátú mókussal, papagájokkal, oroszlánfejű nyúllal is. A program végén a postagalambokat együtt reptették ki a kalitkákból, ők pedig hazarepültek.

Szeptemberi-októberi névnapok, népszokások

Szeptember – Szent Mihály hava

Szeptember 8. - Kisasszony napja:

Szűz Mária születésének a napja. Azért lett szeptember 8-a az ünnep, mert ezen a napon szentelték fel azt a jeruzsálemi templomot, amely azon a helyen áll, ahol a hagyomány szerint Szűz Mária született. Már a XI. század óta számon tartják Kisasszony napját. A XII. századtól kezdve kerül szeptember 8-ra az ünnep. Magyarországon a XVIII. században fejlődött ünneppé. Ekkor fejlődött ki számos népszokás is.

Népszokások: Ennek a napnak a hajnalát a hívők a szabadban várták. Ha nem tudták Egyed napján az őszi búzát elvetni, akkor Kisboldogasszony napján vetették el.

A szárított búzát szétterítették, hogy a pap szentelt vízzel meghintse, miközben a jelenlévők imádkoztak.

Népszokások: A vetés kezdetét jelző nap. A vetés férfimunka volt, szertartásosan történt. A gazda megszentelte a vetőmagot, tiszta ruhába öltözött, szóttanul tette meg az utat a gabonaföldig. Vetés közben tilos volt káromkodni. Miután végzett, magasra dobta a vetőabroszt, hogy nagyra nőjön a gabona.

Időjóslás: Ha ezen a napon esik, akkor nem jó a vetés idejére. Ezen a napon búcsúznak a fecskék.

Szeptember 12. - Mária

Eredete: A Mária bibliai eredetű női név. Eredeti héber formája Mirjam volt, ez a görög és latin bibliafordításokban módosult.

Jelentése: *mirha*, az ókor egyik legdrágább illatszere „Csepp a tengerbe” vagy „Úrnő”

Szűz Mária: Szűz Mária neve napja máig kedvelt névünneppé, egyes helyeken búcsúnappá. Mária külön helyi ünnepként az újkorban bukkan föl, de csak Bécs fölmentése (1683. szept. 12.) után, Szent XI. Ince pápa intézkedésére válik egyetemessé az Egyházban. A hagyomány szerint 1683-ban Bécs ostroma alatt, Lipót császár kegyképe előtt imádkozott a győzelemért.

Máté evangéliuma szerint a názáreti Szűz Mária József, az ács jegyese volt. Máriát egy Gábiel nevű angyal üdvözli, és elmondja, hogy gyermeket fog szülni, akinek

Jézus lesz a neve. A család a népszámlálás miatt Betlehembe utazik, ahol Szűz Mária megszüli Jézust egy istállóban. A kis Jézushoz messziről napkeleti bölcsek érkeznek, és hódolatukat teszik, ajándékokkal. Ezután József álmot lát, üzen egy angyal, hogy a gyermek életére törnek, meneküljenek Egyiptomba. Szűz Mária alakját évezredek óta tisztelik. Több ország védőszentjének választotta, így Magyarország, Portugália, Fülöp-szigetek, Brazília védőszentje is Szűz Mária.

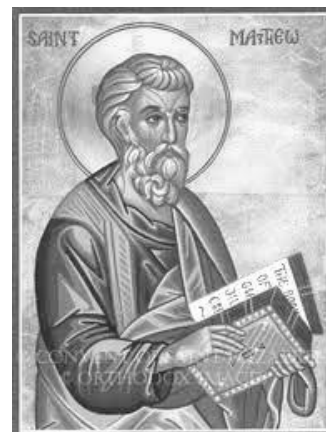
Szeptember 21.- Máté

Eredete: Héber eredetű, a Mattitjahu névből, a Biblia szerint Jézus tanítványa, a hagyomány szerint ő az első evangélium szerzője

Jelentése: Isten ajándéka

Máté apostol vagy **Szent Máté:** A Bibliában Máté a 12 apostol egyike. Eredetileg Lévi névre hallgatott, és vámszedő volt, mielőtt Jézushoz csatlakozott volna. A legenda szerint, amikor az apostolok elhagyták egymást, Máté Etiópiába ment, hogy hirdesse az evangéliumot. Itt azonban a keresztényüldözők elfogták, és mivel hitét nem volt hajlandó megtagadni, halálra kínozták, vértanúhalált halt. Több Vámos elnevezésű falu választotta patronusának a vámon ülő Mátét.

Máté apostol és evangélista névünnepe már a legkorábbi vértanú-akták szeptember 21-ére tették. Rómában a XI. századtól ez a nap a hivatalos emléknappá.

Népszokások: Ez a nap nem alkalmas a vetésre, mert polyvás lesz a gabona, nem lehet szántani, mert a földet felveri a gaz. Egyes helyeken viszont pont ezen a napon vetették a búzát. A méhek már nem repülnek ki, hanem a kaptárban maradnak.

Szeptember 29. – Mihály

Eredete: Héber eredetű a Mikaél névből. A név eredeti viselője az egyik arkangyal, akit Dániel próféta könyvében, Júdás apostol levelében és a Jelenések könyvében említenek.

Jelentése: Ki olyan, mint az Isten;

Szent Mihály: Szent Mihály arkangyal ünnepe ez a nap. Ünnepe szeptember 29., amelyet a 6. századtól tartanak. Jelképe hatalmas kardja, mellyel legyőz minden gonoszt, akaratereje hatalmas, mint ahogyan ő maga is. Isten iránti hűsége megingathatatlan. Ő egy túlvilágra költöző lélek. A név gyakorisága miatt igen kedvelt névnap.

Népszokások: Mihály napon kezdték el a kukoricatörést, kukoricafosztást más néven „tengerihántást”. Ezt az emberek egymás társaságában végezték, közben énekeltek, meséltek. E napon gyakran vásár is volt, a pásztorok ilyenkor vettek új felszereléseket. Ekkor hajtják be a legtöbb állatot a legelőkről a faluba. Ha ezen a napon még itt vannak a fecskék, újévig nem lesz nagy hideg.

Október – Mindszent hava

Október 4. – Ferenc

Eredete: olasz Francesco név latinosított Franciscus formájából származik

Jelentése: francia

Assisi Szent Ferenc: A ferences rend megalapítója Itáliában, az állatok, a kereskedők és a természet védőszentje. Francesco („Francia”) ragadványnevet annak köszönhet, hogy édesanyja francia volt. Rendjének szabályzatát 1209. április 16-án hagyta jóvá a pápa. 1228. július 16-án IX. Gergely pápa szentté avatta, és a következő napon letette az Assisi Szent Ferenc-bazilika alapkövét.

Népszokások: Több helyen úgy tartották, hogy Ferenc nap időszaka kiválóan alkalmas őszi vetésre. A háziasszonyok ezen a napon nyírfaágot raktak a kotló fészkebe, amely megvédi őket a rontástól és addig benne hagyták a fészkekben, amíg ki nem keltek a kiscsirkék.

Október 15 – Teréz

Eredete: Görög eredetű; a Terézia női név rövidülése.

Jelentése: hőség, forróság, nyár, aratás, szüret, vadászni.

Teréz, azaz *Nagy Szent Teréz*, egyes utalásokban *Avilai Teréz* (1515 – 1582) karmelita rendi római katolikus szerzetesnő. Az egyház egyik legnagyobb női szentje, a világirodalom legnagyobb nőíróinak egyike, VI. Pál egyházdoktorrá nyilvánította (1970).

Népszokások: Általában Teréz napon kezdődik a szüret. A kisebb gazdaságokban a család meghívott vendégekkel szüretel, akik kóstolót kapnak a szőlőből és mustból. Ekkor zajlanak a szüreti felvonulások és bálók a bortermő vidékeken. A szüreti menetben az emberek dalokat énekelnek, zenélnek, táncolnak.

A bálók szüret után 1-2 héttel tartják, feldíszítik a báltermet szőlővel, ezeket a bál alatt el is lehet lopni. Régen csak azok a lányok vehettek részt a bálon, akiket meghívtak, ma már mindenki elmehet a mulatságra.

MIT TUDSZ A TÁNCRÓL?

A tánc egy művészeti ág, a világban sok féle variációja létezik olyan, mint egy néma nyelv, zenével történő ritmikus mozdulatok sora. De térjünk a lényegre!

Mi ebből a sok féle verzióból a néptáncról a zumbáról, a társastáncról és a balettről szeretnénk ízelítőt adni.

Az elkövetkezendő 1-2-3 hónapban a magyar csárdással fogunk titeket megismertetni.

A csárdás hagyományos magyar néptánc. A magyar táncstílus megtestesítője, amiben büszke tartású férfi táncosok külön-külön rögtönöznek, szét- és összedobbantva lábaikat, majd a férfiak a nőkkel párban forognak.

Magyarországról származik, és cigányzenészekkel népszerű lett a környező területeken is: a Vajdaságban, Szlovákiában, Szlovéniában, Horvátországban, Kárpátalján, a bánáti bolgároknál. Kialakulása a 18. századi magyar verbunkosig vezethető vissza, mely sorozási tánc volt a magyar hadseregben.

A magyar csárdást nemcsak mások szórakoztatására járták, hanem mert élvezték is.

Amit most leírunk nektek egy nagyon könnyű mozdulat sor, ami a ritmus érzéketeket fejleszti.

1. lépés: páros lábbal ti-ti ritmusra szökellj, aztán tára ugorj egyet.

A következő lépést még az óvodában is lehet tanulni.

2. lépés: A jobb lábadal lépj jobbra, a bal lábad pedig kövesse, és egy kicsit hajlítsd be a térded, ez után pedig fordítva, a bal lábad balra a jobb pedig kövesse.

Őszi versek

Nemes Nagy Ágnes
Gesztenyefalevél

Találtam egy falevelet,
gesztenyefa levelét.
Mintha megtaláltam volna
egy óriás tenyerét.

Ha az arcom elé tartom,
Ha a fejem fölé teszem,
látom nagyobb, mint a fejem
Hogyha eső cseperegne,
nem bánám, hogy csepereg,
az óriás nappal-éjjel
óriási tenyerével
befödne a fejemet.

Csoóri Sándor
Dióbél bácsi

Ki lakik a dióhéjban?
Nem lakhat ott, bárki
Dióbél bácsi
csak Dióbél bácsi.
Ha rácsapsz, a dióhéjra,
kinyílik a csontkapuja
és cammogva előmászik
vén dióbél bácsi-
csak a szádat tátsd ki!

Kányádi Sándor
Jön az ősz

Jön immár az ismerős
Szél lábú deres ősz.
Sepreget, kotorász,
Meg-megáll, lombot ráz.
Lombot ráz, diót ver,
Krumplít ás, szüretel.
Sóhajtoz nagyokat,
S harapja, kurtítja a hosszú napokat.

Áprily Lajos
Szeptemberi fák

Bükkök smaragd színét erezve fent
az első pár vörös folt megjelent.
Állunk. Kezedben késő kék virág.
Azt mondd: Ősz. Az első őszi fák.
Én azt mondom: Vér. Vértoltos vadon.
Elhullt a Nyár a nagy vadászaton.

Amerre vitte buggyanó sebét,
bíboros vére freccsent szerteszét.
Ahol a nyom-vesztő bozóthoz ért,
hogy tékozolta, nézd, a drága vért.
S míg vérnyomán vad szél-kopó csahol,
hörögve összeroskad valahol.

Radnóti Miklós
Október

Hívős arany szél lobog,
leülnek a vándorok.
Kamra mélyén eger rág,
aranylik fenn a faág.
Minden aranysárga itt,
csapzott sárga zászlait
eldobni még nem meri,
hát lengeti a tengeri.

Csanádi Imre
Őszköszöntő

Szállj, szállj,
ökörnyál,-
jön az ősz,
megy a nyár.
Megy a nyár, a nevetős,
komolykodva jön az ősz,
csillámló derekkel,
sárga levelekkel,
szőlővel, mosolygóval,
fűre koccanó dióval.

Különleges tájak, helyek

A Sarkvidékek

Ugye, már hallottatok arról a helyről, ahol mindig hűvös és fehérben tündöklő évszakunk (tél) van. Most a Sarkvidékekről lesz szó 😊

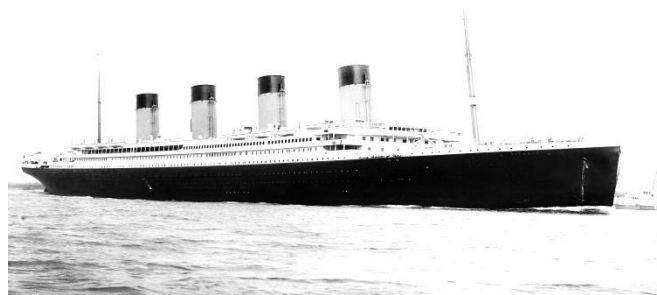
A Föld sarkvidékei az északi, illetve a déli sarkkörön túl helyezkednek el. Mindkét terület középpontja a Föld egy-egy pólusa. Az Sarkvidékeket fehér színnel jelölik a térképeken. Az Antarktisz is ide tartozik, és ott legmelegebb hónap a december. A két Sarkvidék nagyon sokban különbözik egymástól. Az északi sarkvidék maga egy óceán kontinens nélkül és rengeteg szigettel. Az állatok ott nagy testű, hideget tűrők, mint a fóka vagy a rozmár. A déli sark középen egy kontinens van, amely a Gondwana szétesése következtében jött létre és vándorolt a mai helyére.

Sarki fény

Biztos hallottatok már, hogy az Antarktiszon, az Északi- és a Délisarkon csodálatos Sarki fény jön elő. Hogy jön elő? Amikor a nagyon parányi részecskék összeütköznek, energiájuk fénnyé alakul át. Ez a fény festi a csodálatos színeket az éjszakai égboltra.

A sarki fény

A Titanic

A Titanic tragédiája

1912 Április 14-én 23:40 ütközött neki a Titanic a jégheggynek és 1912. április 15-én 2:20-kor süllyedt el... Kb. 2000-2500 utas volt, ebből 700-750 túlélő volt.

Biztosan hallottatok már, hogy egy bizonyos hajó, 1912. április 15-én elsüllyedt. Ez nem más, mint a Titanic. A hajó Új-fundland közelébe egy jégheggynek ütközött, amely az északi-sarkvidék jégmezőjéről vált le és sodródott dél felé, és ami miatt kettéhasadt és elsüllyedt. Először nem tudták, hogy nagy a sérülés, csak akkor tudták meg, amikor a kapitány már többször is átnézte. Nem gondolták, hogy elsüllyed, mert látták, hogy csak egy kicsi jégdarabnak mentek neki, mert nem látták a jéghegyet, amelynek 7/8 része a víz alatt bújt meg.

Sarkvidéki állatok

A sarkvidéken ritka állatokat találhatunk, amit csak állatkertem láthatunk. Például a pingvin, a fóka, a bálna és társaik. Vannak jegesmedvék, akiknek a talpa szőrös, ezért biztonsággal járnak a jégen. Egy régi eszkimó legenda szerint, amikor a fókák felé lopózik, az orrát a mancsával eltakarja, nehogy leleplezze magát. Rajtuk kívül még

vannak császárpingvinek is, amelyek az Antarktiszon szaporodnak akkor, amikor javában tombol a tél. Ez $-40\text{ }^{\circ}\text{C}$ -os hideget jelent. Akár 20 évig is élhetnek. Még csukabálnák is vannak, amik becslések szerint 20–30 km/órával képesek úszni. A nőstény 10 hónapig vemhes. A borjú születésekor 280 centiméter hosszú.

Kutyabarátoknak

Ebben az új rovatban a kutyákkal kapcsolatos tudnivalókról olvashattok hónapról hónapra. A mostani számban a fürdetésről lesz szó.

A fürdés menete:

1. Először fésű segítségével bonts ki minden gubancot a szőreből (ha hosszú szőrű a kutyád). Ha találsz benne összeragadt csomót, ne kínozd, a fésűvel vágd ki azt a részt.
2. Egy meleg huzatmentes helyen egy műanyag edénnyel vagy pohárral meregess rá vizet. Ezután kutyasamponos vízbe mártott szivaccsal alaposan dörzsöld át a testét. Az ember számára gyártott termékeket ne próbáld ki rajta, mert allergiás lehet rá. Ha kádban fürdeted házőrződet, érdemes porázt tenni rá és azt egy fix ponthoz kötni.
3. Egy puha kefével tisztítsd meg az ujjai között lévő területet és a karmait.
4. A mérőedény segítségével öblítsd le a sampont a testéről.
5. Töröld meg alaposan törölközővel, ha tűri, hajszárítóval langyos levegőt fújhatsz rá.

Néhány jó tanács!

- Ha kádban fürdeted a kutyusodat érdemes bele csúszásgátló gumialátétet helyezni!
- Hideg időben soha ne fürdesd a szabadban!
- A pofájára és a szájába ne kerüljön samponos víz!

Összeállította: Csanki Melinda és Meixner Lili 5.a

MINDEN, AMI SPORT

Ju-jitsu

Jelentése: Ju: lágy, lágyság; Jitsu: művészet

Történet: Ősi japán harcművészet, a samurájok pusztakezese közelharc technikáiból fejlődött ki. Ütések, rúgások, fojtások és fegyverrel való küzdelmet mutat be. A harcosok szintjét színes övekkel jelzik. Ez sport a türelmet, a nyugalmat, a lelki egyensúlyt és a lágyságot testesíti meg.

Interjú

Herke Flóra 6. a osztályos tanuló, aktív Ju-jitsus

- **Mióta sportolsz?**
 - Második osztály óta.
- **Mit mondanál az érdeklődőknek?**
 - Hasznos sport azoknak, akik a nyugalmat keresik.
- **Mennyit foglalkozol a sporttal?**
 - Heti szinten több edzés
- **Szoktál-e versenyezni és milyen eredményeid vannak?**
 - Nem szoktam versenyezni

Összeállította: Pocsai Anna és Gyulafalvi Krisztina 6.a

Fiúknak

Smith and Wesson 500 Magnum

Nagy fegyver, nagy lőszer

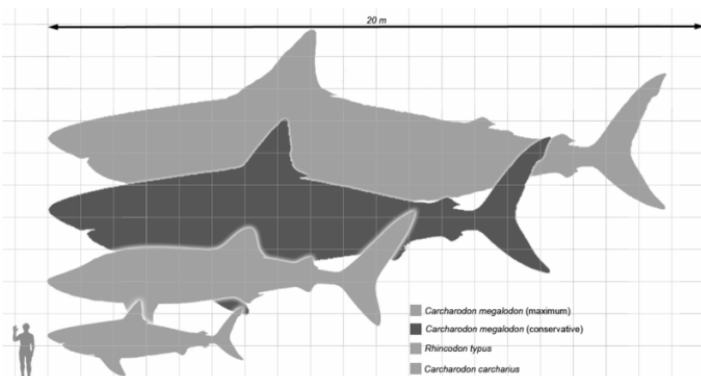
A töltény akkora, mint egy kisebb baromfi virsli. A kézre szerelt lőszer hossza 50,8 és 53,3 mm közt változhat az adott lövedéktől és befogatási mélységétől függően. Az ólomlövedékek ehhez a kaliberhez ritkák, és különösen kemény ötvözetből készülnek, hogy a huzagolásban ne kenődjön, hanem forogjon a lövedék. A 3000-4000 joule körüli átlagos csőtorkolati energia (8 3/8" csőből) minden négy lábón járó vad elejtésére alkalmas a célozható 50-100 méteren belül, (ahol a maroklőfegyveres vadászat megengedett). Természetesen léteznek ma már "alultöltött"

fegyver- és kézkímélő lőszer is, ezek "alig" 2000 joule környékén tudnak. A hosszú csövű "hardcore-vadászfegyver" kivétel kis sorozatban készül a cég egyedi műhelyében. A típus 10,5"-es, kompenzátoros nehéz csőve eléggé különös formájú, némileg megbontja az amúgy esztétikus formákat. A közel vadászpuska tömegű (2,5 kg) revolverhez hord szíj is tartozik. A rövid változat elsősorban brutális erejű vadászönvédelmi fegyvernek készült. No persze ennek a fegyvernek az üres tömege is megvan majdnem 1700 gramm, teljes hossza pedig 260 mm.

Megalodon

A *Megalodon* (*Carcharodon megalodon*) egy óriási cápafaj volt (a jobb oldali ábrán sötétszürkével jelölve, és felette a maximális mérete) valószínűleg a valaha létezett legnagyobb ragadozó hal. Mintegy 16 millió évvel ezelőtt jelent meg és 1,6 millió évvel ezelőtt pusztult ki. Míg a nagy fehér cápa ritkán ér el 6 méternél nagyobb hosszúságot, a *Megalodon* háromszor ilyen hosszú volt olyan hatalmas gyomorral, hogy abban egy ember egészben eltűnhetett. A rendelkezésre álló fogfossziliák alapján 15-20 méteresre becsülik a *Megalodont*.

A harapása hatalmas méretéhez képest nem volt túl erős, de fűrészkes fogai miatt nem is volt szükség rá. Az állkapocs gyengén ízesült az állat testéhez, és ezért hatalmasra tudta nyitni az száját. Szabad mozgást is biztosított az előreugró állkapocsnak. A hatalmas test kormányzásához jóval nagyobb méretű úszókra volt szükség, mint amit a ma élő rokonok hordanak magukon – különösen igaz ez a cápák oly jellegzetes, amúgy sem kicsi hátúszójára.

A *Megalodon* eltűnésének okára több teória létezik. Az egyik a kainozoikumi eljegesedés beköszöntével az óceán vízének lehűlésével magyarázza (a *Megalodon* a trópusi vizeket kedvelte). A másik teória szerint elfogyott a táplálék: a hatalmas táplálékigényű állat elsődleges táplálékforrásainak egy része (egyes delfin- és bálnafajok) szintén kihaltak.

Van olyan elmélet is, amely a nála függőbb ragadozók megjelenésével magyarázza az így kialakult táplálékhiány miatti eltűnésüket. Egyesek szerint a jégkorszak beköszöntével az eljegesedő víz sokukat ejthette csapdába, s a tengerszint általános csökkenése a párzásukkor használt sekély vízi területek méretét is jelentősen csökkentette.

**Összeállította:
Lantos Zétény és
Szilléry Egon**

Csináld magad - Kreatív oldal

Loom bands - Gumi karkötő

Ha a suliban figyeled, hogy a többiek milyen menő kiegészítővel járnak, akkor szinte mindenkin megtalálod ezt a karkötőt. Valaki az egyszerű hagyományosat hordja, de valaki már komolyabbakat is visel.

Nézzük, hogy hogyan készítheted el:

Kézzel...

...vagy horgolótűvel:

Ilyen egyszerű a gumikarkötő elkészítési folyamata. 😊

Ha nincs ilyen gumid, akkor itt egy kis segítség, hogy hol tudsz beszerezni:

- Hmvhely. Andrassy u. Goods Market (a kis Spar mellett)
- Hmvhely Szegfű u. Nefertiti
- Kreatív hobbi bolt Bajcsy u.
- Müller

Sok sikert az elkészítéshez! 😊

**Összeállította: Horváth Kira
és Kántor Judit 6.b**

ENGLISH CORNER

A SCHOOL TRIP TO MÁRTÉLY

Class 8.a and 8.b went to Mártély together with four teachers on 15th September. We went by bike. We spent three days there and we had special lessons.

On the first day we learnt the English names of the plants and animals that can be found in the surroundings. After lunch we visited the famous sights of Mártély.

On the second day we read a poem and drew pictures about the River Tisza. Everybody painted beautiful landscapes. Then we walked round the Nature Trail in the forest. We saw lots of animals and plants, for example grey herons, storks, black poplars. We also enjoyed the silence of nature.

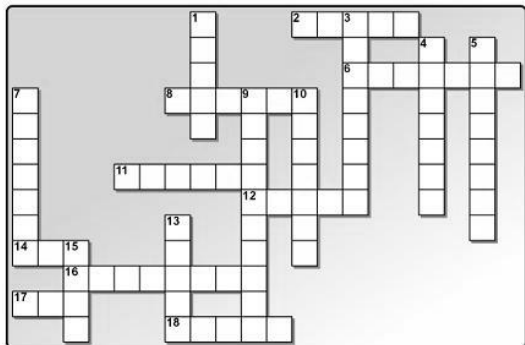
On the third day we did a chemistry test. After the lesson we had an opportunity to try archery. Unfortunately, after lunch we had to leave for home.

Everybody from the two classes had a very good time in Mártély. We enjoyed the lessons, the games, the silence and the beautiful scenery of this beautiful place.

Írta: Szabó Anna 8.a

Back to School Crossword Puzzle!

Across:

- 2 midday meal
6 person you learn from
8 tool for writing; has an eraser
11 time when you just have fun!
12 a little meal
14 get some exercise in this class
16 a, b, c, ...
17 class where you make pretty things
18 helps you if you are sick or hurt

Down:

- 1 measure with this
3 blank book to write in
4 class that involves experimenting
5 book you learn from
7 tell stories on paper
9 fellow students
10 place with lots of books
13 you are in school to
15 class that involves equations

ENGLISH CROSSWORDS

Írd le magyarul az állatok nevét

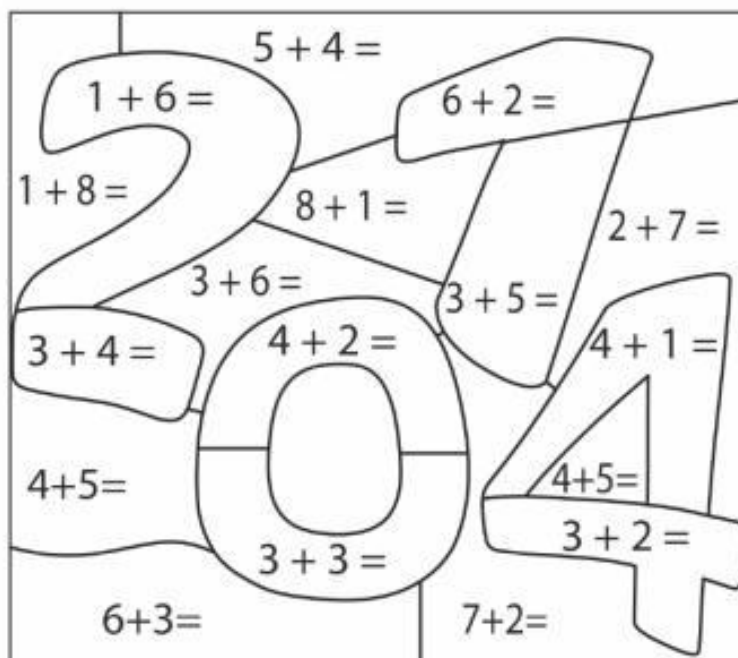
- Cat =
Dog =
Bird =
Rabbit =
Lion =
Rhinceros =
Mouse =
Bear =

p	u	r	p	l	e	a	p
i	b	k	b	l	u	e	l
n	r	d	a	o	e	f	u
k	h	g	c	n	r	w	o
f	w	h	i	t	e	s	a
d	n	m	l	j	d	z	x
j	l	z	b	l	a	c	k
d	r	f	g	r	e	e	n

rózsaszín, barna, fehér, kék, zöld, lila, fekete, piros

Összeállította: Csikós Erzsébet
tanárnő; Ménesi Enikő 4.a

New Year Maths Facts Colouring

Solve the simple sums and then colour in the picture using the key below!

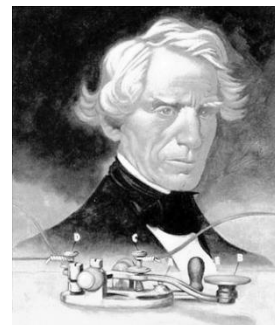
- 5 green
6 blue
7 orange
8 red
9 yellow

Szeptemberi-októberi évfordulók (ezen a napon történt...)

◀ **1948. szeptember 2.** - Megszületett Oszter Sándor magyar színművész. A Rózsa Sándor című filmben övé a főszerep.

1837. szeptember 4. - Samuel Morse bemutatta távíróját a New York-i egyetemen. ▶

◀ **1552. szeptember 9.** - A törökök 60-70 ezer fős hadserege megostromolta a Dobó István parancsnoksága alatt álló egri várat.

1940. szeptember 12. - Franciaországban felfedezték a Lascaux-i, közel 17.000 éves barlangrajzokat. ▶

1883. szeptember 23. - Megszületett Gundel Károly ◀ vendéglátós.

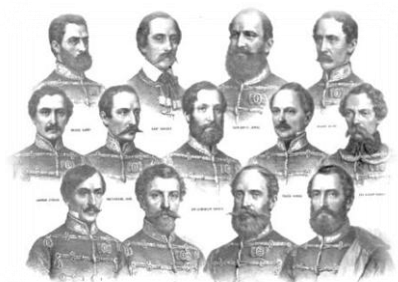
1895. szeptember 28. - Felavatták az Esztergomot és Párkányt összekötő Mária Valéria hidat. ▶

◀ **1880. október 1.** - Thomas Alva Edison elkezdte az elektromos lámpák sorozatgyártását.

1849. október 6. - Aradon kivégezték a magyar honvédsereg 12 tábornokát és egy ezredesét. ▶

1947. október 14. - Chuck Yeager amerikai berepülőpilóta lépte át a hangsebességet X-1A ◀ kísérleti repülőgéppel.

1813. október 19. - Napóleon vereségével véget ért népek csatájának Lipcsénéél. ▶

1956. október 23. - Magyarországon kitört a Forradalom. ▶

Filmajánló

Tini Nindzsa Teknőcök

amerikai akció-kalandfilm 2014

Sötétség borítja be New York Cityt, amint Zúzó és a gonosz Talpas Klán vasmarkába fog mindenkit a rendőrségtől a politikusokig. A jövő kilátástalan, amíg négy számkivetett fivér váratlanul elő nem jön a csatornából... Ők lesznek a Tini Nindzsa Teknőcök. A Teknőcöknek össze kell dolgozniuk a rettenthetetlen riporternővel, Aprillel (Megan Fox) és poéngyáros operatőrrel, Vern Fenwickkel (Will Arnett), hogy megmentsek a várost, és leleplezzék Zúzó ördögi tervét...

Lavina

svéd dráma 2014

Egy svéd család úgy dönt, hogy a francia Alpokban tölt pár napot, hogy kiélvezzék a síparadicsom adta gyönyörökét. Minden remekül alakul, egészen addig, amíg egy hatalmas lavina a család szeme láttára zúdul le a hegyoldalra, miközben egy pályaszéli étteremben pihennek. Az anya első gondolata, hogy gyermekeit megóvja. Férje után üvölt segítségért, azonban ő saját bőrét mentve fut a veszély elől. Annak ellenére, hogy a család nem sérül meg a lavinában, az igazi dráma akkor kezdődik, amikor Thomas, az édesapa és a feleség is szembesül a férfi gyávaságával. Thomas mindent megpróbál, hogy visszaállítsa magát az apa és a férj szerepébe.

A kis Nicolas nyaral

francia vígjáték 2014

Itt az iskolaév vége és végre itt a elérkezett a hön áhított nyári vakáció ideje. Nicolas szüleivel és nagyjával a tenger felé utaznak, és egy kis tengerparti szállodába költöznek a nyár végéig. Nicolas nem vesztegeti idejét, sec-perc alatt új barátokra tesz szert. Ott van Ben, aki valójában nem is nyaral, mert a tengerparton lakik; Fructueux, aki bármit magába töm, ráadásul megállás nélkül... még halat is. Ott van Djodjo, aki furán beszél. Crépin, bögőmasina, és Côme, akinek mindig igaza van és ezért bosszantó tud lenni. Ugye, akad egy lány is, Isabelle, aki képes olyan bociszemmekkel követni Nicolast, hogy a felnőttek már jövőbeni esküvő képét vizionálják szemük előtt. Nicolas egy picit meg is ijed, szerencséjére ott vannak neki újdonsült barátai, hogy kihúzzák a pácból, s persze még nagyobb galibába keverjék.

WALL-E

amerikai animációs film 2008

Köztudott, hogy az animációs film időigényes műfaj, ez a WALL-E-re fokozottan igaz, a Pixar stúdióban hosszú éveken keresztül rajzolgatták, csiszolgatták a kis robot alakját, amíg meg nem született WALL-E, ahogy mi most megismerjük. Tervezői pontosan tudták - R2-D2 lehetett a fő inspiráció -, hogy egy robotnak nem kell antropomorf megjelenésűnek lennie, sőt, beszélnie sem kell ahhoz, hogy szerethető legyen. WALL-E lényegében egy lánctalpas doboz egy távcsővel a tetején, mégis nagyon hamar megkedveljük, mert jól felismerhető személyiségjegyekkel rendelkezik. Az alkotók nem siették el a dolgot, addig trükköztek, amíg a robot minden fémporcikája érzelmek kifejezésére lett alkalmas a táguló-szűkülő "pupilláktól" kezdve a vágyakozva összekulcsolódó "ujjakig".

Könyvmustra

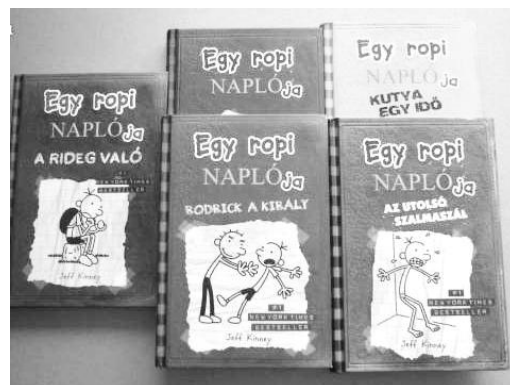
Leiner Laura - A Szent Johanna gimni

Nem egy átlagos történettel állunk szemben.

Ez a könyv egy tini problémáit, útvesztőit és kalandjait mutatja be.

Jeff Kinney - Egy ropi naplója

Egy aranyos, vicces képes naplószerű könyvekkel állunk szemben. Egy „ropi” fiú különös napjait követhetjük nyomon.

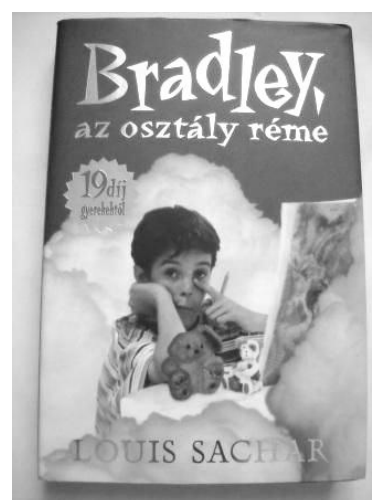
PERCY JACKSON AND THE OLYMPIANS

Rick Riordan - Percy Jackson kalandjai

Egy „átlagos” 12 éves tinédzser rádöbben nem teljesen ember. De akkor mi? Hát természetesen görög isten. Ötkötetnyi kaland. Felfedezés, mentés, búcsúzás, csata és döntés. Röviden ennyi, remélem, minden itt felsorolt könyvben örömtöket leltek. Néhányat a sulis könyvtárban is megtaláltok. (de csak ha elég gyorsak vagytok)

Louis Sachar - Bradley, az osztály réme

Bradley Chalker a legidősebb az ötödik osztályban. És a legerősebb. Ez még nem lenne baj, de kötekedik, verekszik - a lányokat sem kíméli - s persze a tanulásban sem jeleskedik. Helye a leghátsó sorban olyan, előtte, mellette nem ül senki. Tanárai szerint "komoly viselkedési zavarokkal küzd". Érkezik azonban egy nevelőtanár Carla, aki állítja Bradleyről, hogy érzékeny, jószívű gyerek és számára nem kétséges, hogy Bradley meg tud változni, ha van elég mersze hozzá. Kiállja-e Bradley ezt a kemény próbát? Erről ad számot ez a fordulatos, humoros, a gyerekek és az iskola világának közeli ismeretéről tanúskodó könyv, az író egyik legismertebb regénye.

Szmájli - avagy támad a vicckommandó ☺

1.

Két katica beszélget:

- Átmentél a vizsgán?
- Persze, és te?
- Én is, hét ponttal.

2.

- Hogy hívják a cukrászok vizsgadolgozatát?

- ???
- Desszertáció.

3.

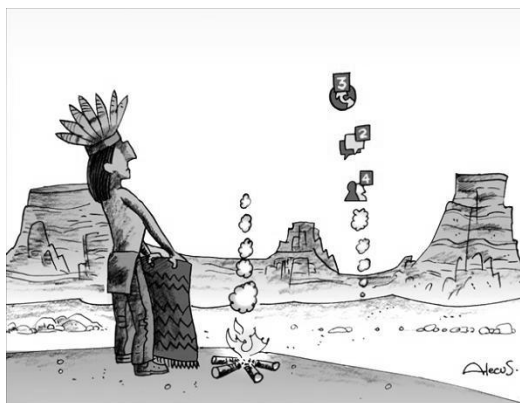
- Halló! Jó estét kívánok tanárnő, azért telefonálok,

mert a fiam nem tud menni holnap iskolába, mert beteg lett.

- És hogy hívják a gyermeket? - kérdezi a tanár.
- Kovács Pistikének. - felelik a vonal túlsó végén.
- És önt hogy hívják? - kérdi a tanár.
- A papámnak.

4.

- Miért rakja a szőke nő a poros szőnyeget a hűtőszekrénybe?

- Hogy kirázza a hideg.

5.

- Mit eszik a Terminátor?
- Gépsonkát.

6.

- Zolika, mit mond a kutyus?

- Vau-Vau!
- És mit mond a cica?
- Miaú-miaú!
- És az egér mit mond?

- CLICK-CLICK!

7.

- Jean, nagyon hideg van. Hány fok van idebenn?

- 16 fok, uram.
- És odakint?
- 5 fok, uram.
- Akkor nyissa ki az ablakot hogy jöjjön be az az 5 fok is!

-Hatalmas Égből Hulló Sas, úgy hallottam, megváltoztattad a neved...
-Uff...!

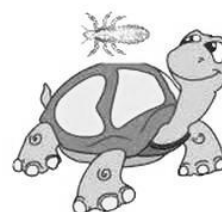
-Na és most hogy hívják?
-Placcs...

Oké.

Apátoknak sikerült egy egeret beszerezni
Akkor ezt hogyan is kell használni?

vidám tekin tetű

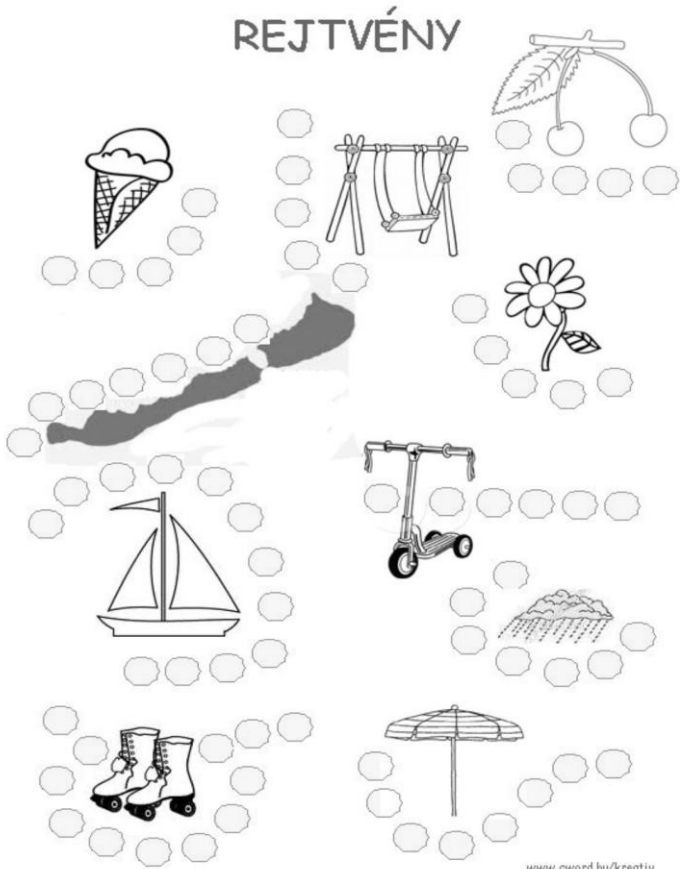

Összeállította: Berczki Milán és
Miklós Emma 4.a

Rejtvények, fejtörők

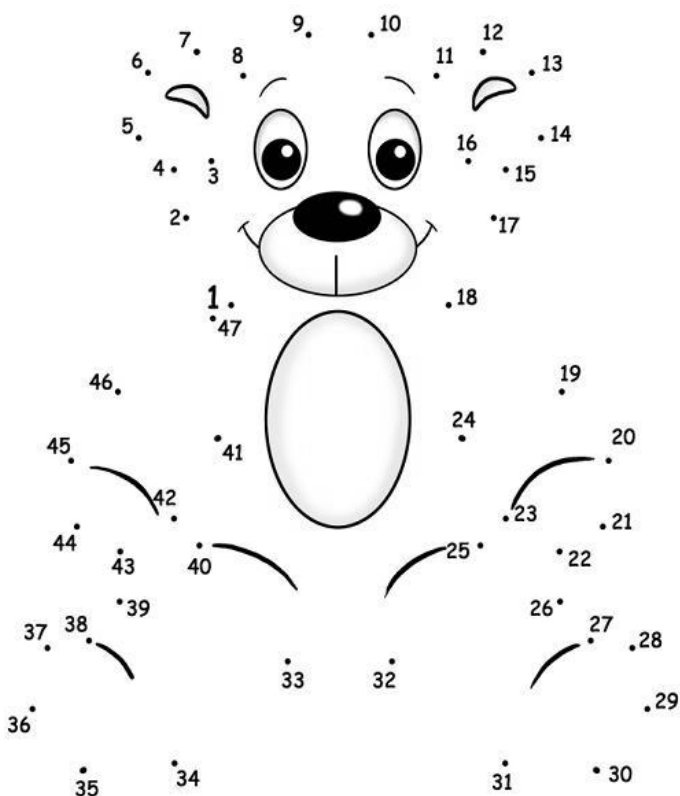
REJTVÉNY

www.esword.hu/kreativ

1		7		3		2	5	
	3			2			4	7
	2			1	4			6
	1	4			3	8		5
6				8	2		1	
5		2			1			3
4	7		3	6			8	
3		9					7	
		8	1	4		3		9

Mi van a pontok "mögött"?

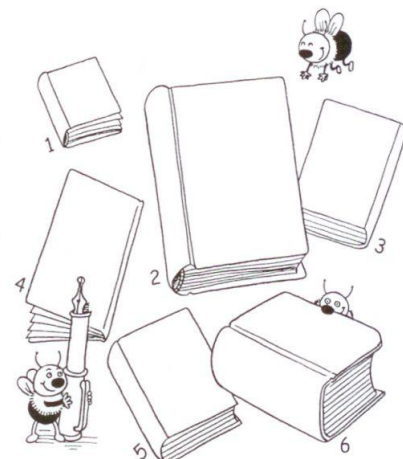
Időben

Karikázd be, melyik az óráról hiányzó mutató.

Rejtélyes cím

Hogy megtudd, melyik könyvnek mi a címe, vedd figyelembe az alábbi információkat. Az Álomutazás a legnagyobb könyv. A Zöld mesék a legvastagabb, a Mókás ábécében van a legkevesebb lap. Az örült papagájt egy nagy könyv kicsit eltakarja. A Főzzünk együtt! nem a legkisebb kötet. A Csodálatos történet a kedvencem, a címét pirossal írd rá.

**Összeállította:
Sándor Adrienn 6.a**

Suliszkóp - Október

Kos (március 21. - április 20.)

Október hava a problémák megoldásának ideje. Némileg más szemszögből kell látnod a világot, mert most nem csak a saját gondjaid megoldásán kell nagy erővel dolgoznod, hanem a családotnak is lesznek olyan ügyei, melyekben a Te segítségedet várják.

Bika (április 21. - május 20.)

A hónap végén született Bikák iskolai problémái október első napjaiban igencsak felerősödhetnek, mert a magánéleti kérdésekkel foglalkoznak a tanulás helyett. A családi életedben is szeretnél rendet tenni, amiben az anyagiak segíthetnek, de az akaratosság nem.

Ikrek (május 21. - június 21.)

Nagyszerűen indul október hava, jól haladsz a terveid megvalósításával, és sokakat le fogsz nyűgözni eredményeiddel. A hónap utolsó napjaiban már több nehézségre számíthatsz. Családoddal, társaddal vagy épp közeli barátoddal félreérthetitek

Rák (június 22. - július 22.)

Az ős első hidegebb hónapja kellemesnek és ígéretesnek tűnik, azonban egy dologra feltétlenül oda kell figyelned: az új ismeretek sok gondot okozhatnak, de októberben megszakadhat néhány régi vagy induló barátság is, és csalódhatsz abban, akit eddig barátoknak hittél.

Oroszlán (július 23. - augusztus 22.)

Több feladat vár rád október során, néhány még a nyárról vagy épp tavaszról maradt... Nehezedre esik a sok munka, de az esetleges tanulás is. Ne keveredj feleslegesen konfliktusba iskolatársaidal, egyszerűen csak hagyd szó nélkül a dolgokat, amit alaptalanul vágnak a fejedhez. Ha belebonyolodsz a vitába, Te húzhatod a rövidebbet.

Szűz (augusztus 23. - szeptember 22.)

Október havának első napjai kellemetlen meglepetéseket rejthetnek, ezért légy jelentősen óvatosabb a közlekedésben, sportolás és kommunikáció terén! Könnyen megeshet, hogy többen félreérthetik, amit mondani szeretnél, vagy épp, amit csinálsz.

Mérleg (szeptember 23. - október 22.)

Megérint a változás szele, ne halogass tovább semmit, az időhúzás most sokat árthat neked! Többek közt a tanulás mellett szánj időt a pihenésre is, akár a pároddal, akár barátaiddal tölts el egy kellemes hétvégét októberben. Nem árt a pihenés, hisz sok feladat megoldása vár még rád.

Skorpió (október 23. - november 22.)

Végérvényesen beköszönt az ős, jön a hideg idő, s a lombhullással te is úgy érezheted, picit veszítesz fényedből, sőt kedvedből is. De ez egyáltalán nincs rendjén, hisz képes vagy arra, hogy mindig megújulj, legyen így ez most is. Pénzügyekben pozitív időszak köszönt rád, főleg a 12-ét követő időszakban.

Nyilas (november 23. - december 21.)

Nagyon mozgalmas, pozitív hatásokkal teli időszak következik, energiában nem lesz hiány, csak vigyázz, ne pazarold haszontalanságokra! Emellett sajnos családi konfliktusokból is bőven kijut, mégis mindegyikből tanulhatsz valamit, főleg, ha türelemmel állsz a dolgokhoz

Bak (december 22. - január 20.)

Október első napjaiban az anyagiak kerülnek előtérben. Sokat költhetsz régi álmadra, kicsit túl is költekezhetsz, - de ne legyen lelkiismeret furdalásod. Ugyanakkor emiatt nézeteltérésekbe keveredhetsz közvetlen környezeteddel. A hónap végére beköltözik végre otthonodba a nyugalom, így a lazításra is jut eav kis idő.

Vízöntő (január 21. - február 18.)

Érzelmi életed bizonytalansága, instabilitása okozhat lelki gondokat a hónap elején, néhány csalódásra, félreértésre is számíthatsz, de ne hagyd, hogy eluralkodjon rajtad a búbánat, - sőt! Inkább mosolyogj, s mutasd meg a világnak, neked aztán nem árthat a kritika, vagy a kellemetlenkedők piszkálódása. Légy türelmes és kitartó.

Halak (február 19. - március 20.)

Nem érzed jól magad a bőrödben, nehezen találsz a helyed, úgy érzed, mindenhol és mindenki mellőz, ez Uránusz kellemetlen hatásának eredménye, - még szerencse, hogy nem túl sokáig. Számos akadállyal kell szembenézned október első felében. A csalódásokkal teli időszakot még barátaiddal, esetleges pároddal való kapcsolatod is alaposan megsínyli.

Szerkesztőség:

Felelős szerkesztő:

Török Zsolt

Szerkesztők:

László-Molnár Angelika

Csikós Erzsébet

Bereczki Milán 4.a

Dávidházi Dóra 4.a

Ménesi Enikő 4.a

Miklós Emma 4.a

Miklós Imola 4.a

Szakál Dániel 4.a

Szarka Gerda 4.a

Csanki Melinda 5.a

Meixner Lili 5.a

Gyulafalvi Krisztina 6.a

Lantos Zétény 6.a

Pocsai Anna 6.a

Sándor Adrienn 6.a

Szilléry Egon 6.a

Horváth Kíra 6.b

Kántor Judit 6.b

Gazdag Panna 7.a

Az újság kiadását támogatja a DÖK.

Iskolaújság e-mail címe:

vargatamas.alt.isk@gmail.com